

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Exhortationes|| Ad|| Religiosos

Dirckinck, Johann

Coloniæ Agrippinæ, 1704

Præfatio Ad benevolum Lectorem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51834](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-51834)

PRÆFATIO

Ad benevolum Lectorem.

Riusquam, Lector benevole, Exhortationes præcedentes ad prælum
limarem, varia occurrerunt, quæ calamum scripturientem, velut
fluctus alternantes, impellerent, & repellerent; retraherent atque
allicerent: nam

1. Retraxit ingens perfectionis Evangelicæ sublimitas, quæ sub
Regularum involucrio, tanquam sub cortice nucleus delitescit; à qua
cum longe nos tam cognitione, quàm praxi, distare cerneremus, non
videbamus, quo pacto eam aliis explicaremus. Verùm allexit spes in Deum & fiducia;
atque ut verbis Magni Gregorii utamur, in proemio Moral. c. 2. *Ad illum protinus spem
venit, per quem aperta est lingua mutorum, qui linguas infantiam facit disertas, qui brutos as-
suetudinis per sensatos humani eloquii distinxit modos. Quid ergo mirum, si intellectum hominũ
suo præstat, qui veritatem suam, cum voluerit, etiam per ora jumentorum narrat?*

2. Retraxit Regula 44. Magistri Novitiorum, jubens Exhortationes haberi de rebus
ad institutum pertinentibus, facili ac simplici metodo, ad Novitiorum animos instituti amore
et fidei virtutum perfectione imbuendos, accommodatã. Atque inde oriri visa est difficul-
tas, quã scilicet ratione, in Exhortationibus hisce conjungenda foret facilitas, cum
tanta rerum dignitate, cum sublimitate claritas, simplicitas cum eruditione, quam præ-
lata & lux publica videtur exigere. Verùm allexit, quòd Exhortationes concinnare-
mus, ad Tirones quidem; at non ad eò teneræ ætatis, quales in aliis Provinciis, post
Rhetoricam auditam, admissos, cernimus; sed ad Philosophos emeritos, nonnullòque
etiam Jurisprudentiæ ac Theologiæ, annis aliquot Auditores. Unde visum fuit, licere
secum plusculum elevare, nervumque aliquantulum tendere; ira tamen ut intra faci-
litate & simplicitatis limites sermo consisteret; imitando Doctorem melliflum: qui
Canticorum explanatione filios suos instruere volens serm. 1. in Cant. ait: *Vobis, Fra-
tres, alia, quàm aliis de sæculo, aut certè aliter dicenda sunt: illis siquidem lac potum dat, non es-
cum, qui Apostoli formam tenet in docendo: nam spiritualibus, solidiora apponenda esse, itidem
ipse docet exemplo: loquimur, inquit, non in doctis humane sapientiæ verbis; sed in do-
ctina spiritus, spiritualibus spiritualia comparantes. Nec sanè Regula debite exponitur, si
licens in ea perfectio ingens, non elucidatur: si verò hæc, metodo conveniente, Tiro-
nibus ob oculos ponitur, vel ab ipsa vitæ religiøsæ infantia, altius in scopum collimare
dicimus, quò si non summum, medium saltem assequantur.*

3. Retraxit propria conscientia, & in accurata observantia regulari, negligentia;
cum longè distemus à perfectione Viri illius sancti, in vitis Patrum laudati, de se asse-
verantis: *Nunquam alios docui, quod prius ipse non feci.* Allexit verò observantiæ exactio-
nis desiderium; ut dum aliis sensum Regularum explanarem, eundem nobis imprimere-
mus fortius. Cæterum cum S. Ambrosio libenter asseremus L. de dignit. Sacerd.
c. 1. *Ne prærogativam mihi met scientiæ, si hæc meo commilitonibus, charitatis intuitu, præro-
gem.*

gem, vendicabo; aut vita perfecta me esse fateor, cum de vita perfecta alius mones: sed parum
stim hac ad illos loqui audeo, simul cum illis, que loquor, audiam. Et licet magni veteri
quosam tanquam qui fecerim & docuerim, saltem minimus, id est, pusillus, inter pusillos, De
servos, in regno caelorum inveniar.

4. Denique retraxit Auctoritas tot Magistrorum, qui haec tenus vel Tirones instru
xere, vel etiamnum, per orbem universum, instruunt, qui sapientia & scientia Sancto
rum praeclunt; paucissimi tamen illorum, ea, que exhortando Novitius inculcant,
publici juris faciunt; illa non chartis mortuis; sed vivis suorum cordibus imprimenda
contenti. Verum allexit major Dei gloria, a S. Ignatio toties in Constitutionibus in
culcata, quam, si quis non verbo solum in vita; sed etiam typo post fata promoveret
netur, utique eam magis amplificare censebitur. Nec nostris viribus, sed Dei Nomi
ne & gratia freti scribendi Provinciam aggressi sumus: Dominus qui voluntatem in
cit, consummationem non denegat: Dominus qui Davidem puerulum sustulit de pro
gibus ovium, & de postulantibus acceptum, gratia mysteria docuit, ut alios illumi
naret. Dominus qui Armentarium Amos, Sycomoros vellicantem, lumine divini
collustravit, ut aliis Verbum Dei praedicaret. Dominus qui piscatorum Petrum, in
navicula vocatum, Spiritu sapientiae replevit, ut infidelitatis tenebras discederet: idem
ille Dominus, gloriam suam propagare cupientibus, quantumvis debilibus, de
nunquam; ut experientia comprobat. Alias rationes, nos allicientes, in priore pra
tione insinuavimus.

Supereff nunc & appendicis sive auctarii hujus conscribendi, causam, breviter per
ramus.

Præscribit Regula 44. nostris Novitiorum Magistris, ut lectiones sive exhortationes
ad Novitios habeantur de his que ad Institutum pertineat, & literis Apostolicis, Regu
lis & Constitutionibus continentur, præcipue verò que in Examine & 3. p. tractantur,
aut de aliis, que eò ferantur; & mox additur: *Mut ut à interdum materia, ut eadem tollatur.*
Reliqua antedicta, pro modulo nostro præstitimus, ut verò etiam id, quod in
mutanda interdum materia, ad eadem tollendum, juberet, observaremus; proinde
Exhortationibus nonnullas de præcipuis anni solennitatibus ac festis interponere, ut
que in hoc Auctario artexere volumus; ut Religiosos, Religiosive exhortatione
vire valerent.

Utare iis, Lector benevole, & pro beneplacito, adde, deme, muta,
transpone, coque, recoque, saccharum aut piper asperge, gustuique tuo accommoda
neque enim idem cibus, neque eadem materia aut forma concionum sapit palato
nibus. Miki sufficere, tibi suggestisse quid, iam, quo Dei gloriam & proximi salutem
ac perfectionem amplifices.

Treviris in Domo probationis
Anno 1707, 20. Junii